

Inhoudsopgave

.....	2
IRAK	2
Midden-Oosten: houding tegenover interventie in Irak	2
.....	4
.....	4
.....	4
.....	6
.....	6
.....	6

IRAK

Midden-Oosten: houding tegenover interventie in Irak

() Te oordelen naar uitspraken van de Amerikaanse regering lijkt een, naar het zich nu laat aanzien, primair Amerikaanse militaire interventie in Irak een kwestie van tijd. Indien deze situatie zich daadwerkelijk aandient, zal dit effect sorteren op de opstelling van de andere landen in de regio. Voor veel landen in de regio lijkt de door de VS geleide 'strijd tegen het internationale terrorisme' een in hun ogen ongewenste wending te krijgen. Zoals leiders in het Midden-Oosten al vreesden, dreigen zij meegezogen te worden van een aanvankelijk beperkt conflict (Afghanistan / Usama bin Laden), naar een confrontatie waarvan zij het einde niet kunnen inschatten en die hun eigen machtspositie op termijn mogelijk ondermijnt.

Naast de specifieke voor individuele landen geldende factoren, is er een aantal generieke omstandigheden die van invloed zijn op de regionale houding ten aanzien van een militair ingrijpen in Irak. In de eerste plaats zijn er enkele korte termijn overwegingen:

- Het conflict tussen Israël en de Palestijnse Autoriteit (PA). Het aanhoudende geweld draagt sterk bij aan de onrust in de latent instabiele regio. De in Arabische ogen kritiekloze houding van de VS tegenover het beleid van premier Sharon heeft anti-Amerikaanse ressentimenten onder de bevolkingen aangewakkerd, hetgeen de Arabische leiders noopt tot het houden van afstand tegenover Washington. Een door de VS geëntameerde militaire actie tegen Irak zal deze ontwikkeling versterken.
- Een militaire confrontatie met Irak zal negatieve repercussies hebben voor de toch al fragiele economische omstandigheden van veel landen. Men heeft dringend behoefte aan rust en stabiliteit om noodzakelijke economische plannen en hervormingen te realiseren. Juist nu verdienen vooral de directe buurlanden veel geld aan de bloeiende handelsbetrekkingen (o.a. op basis van vrijhandelsakkoorden) met Irak, waartn de illegale handel in Iraakse olie een wezenlijke rol speelt.
- De buurlanden zijn beducht voor vluchtelingenstromen als gevolg van de vijandelijkheden. De chaotische referèren van 1991 staan in het bijzonder Turkije en Iran nog helder voor de geest. De Iraanse minister van binnenlandse zaken heeft al verklaard dat zijn land – gelet op de ervaringen met Afghaanse vluchtelingen – Iraakse vluchtelingen enkel in het uiterste geval wil opvangen in het grensgebied, maar niet wil toelaten tot het binnenland.

In de tweede plaats houden de regionale leiders rekening met aspecten op de langere termijn:

- De regio verkeert in onzekerheid over de toekomst van Irak ná het verdwijnen van Saddam Hoessein. Tot dusver zijn de VS er kennelijk niet in geslaagd terzake een eenduidig beeld te schetsen ten behoeve van hun regionale bondgenoten. Geen van de regionale leiders lijkt vertrouwen te hebben in de huidige Iraakse oppositiegroeperingen. Alle media-aandacht ten spijt heeft zich tot dusver geen 'Iraakse Karza' aangedreënd die zowel de huidige oppositie kan verenigen als ook over een machtsbasis in Irak beschikt.

- Een zich voortslepende strijd om de macht na de val van Saddam Hussein tussen de verschillende Iraakse etnisch-religieuze groeperingen brengt het spookbeeld van een uiteenvallend Irak nabij.
- Het alternatief van een langdurige bezetting van Bagdad door vreemde (westerse) mogendheden is eveneens weinig aantrekkelijk. In tegenstelling tot Kabul behoort de stad Bagdad tot een select gezelschap van steden in het Midden-Oosten met een grote, Arabische, symboliek.
- Enkele regimes in de regio vrezen dat het met geweld verwijderen van een primair de VS (en in het verlengde Israël) - onwelgevallige leider een voorteken vormt voor toekomstig Amerikaanse beleid. Dit betreft niet enkel de *usual suspects* Iran en Syrië, maar ook een decennialange bondgenoot als Saoedi-Arabië koestert argwaan.